

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

м. Харків, 25 жовтня 2024 р.

**Харків
2024**

УДК 316.05

Л 93

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 8 від 25.10.2024 р.)

Головні редактори:

Панченко С. В., доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В. П., доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абаши́н В. О., д-р філос. наук, професор

Вельш Вольфганг, габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О., канд. техн. наук, доцент

Коростельов Є. М., канд. техн. наук, доцент

Лях В. В., д-р філос. наук, професор

Новіков Б. В., д-р філос. наук, професор

Панченко В. В., канд. техн. наук, доцент

Соломніков І. В., канд. екон. наук, доцент

Толстов І. В., канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XII Міжнар. наук.- практ. конф. 25 жовтня 2024 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. — Харків: УкрДУЗТ, 2024. — 217 с.

УДК 316.05

релігійної культури. І нарешті, *поетичний дискурс* із характерним йому станом експресії та образністю, здатними залучити свідомість людини у світ молитовної культури.

Викладені механізми доцільно розцінити як специфічні духовні технології, необхідні для конструювання, трансляції та реалізації культури покаяння в молитовному форматі. Покаянню молитву слід сприймати не тільки внутрішньодуховним станом особистості, а й соціокультурним каналом висловлювання духовності, її носієм і технологічним способом формування в людини цінностей релігійно-морального гуманізму. Разом із тим через цю духовність молитва є технологічним провідником влади певної релігійної традиції, яка інтегрує індивіда в характерне їй соціокультурне середовище і регулює його життя, спрямовуючи інтенцію свідомості в бік ідеалу святості. Технології духу і влади становлять єдність і обумовлюють одна одну в рамках певної традиції: через дух і владу традиція виражає свою волю, інтегруючи через них індивідів у своє ціннісне поле.

*РАДЧЕНКО І. Б., старш. викл.,
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна*

МУЛЬТИМОДАЛЬНІСТЬ КОМУНІКАЦІЇ В ЦИФРОВОМУ СВІТІ

Мультимодальність комунікації в цифровому світі – одна з важливих особливостей сучасного інформаційного суспільства, що характеризується використанням кількох каналів і засобів передавання інформації одночасно (текст, аудіо, відео, зображення, графіки тощо). Ця тенденція змінила спосіб людського спілкування, сприймання інформації та взаємодії один з одним.

Дослідженню мультимодальності присвячені роботи Gunther Kress (2010) [1], професора Лондонського університету, і Theo van Leeuwen (2005) [2], професора Кардіфського університету, відомого завдяки дослідженню взаємодії тексту, зображень і звуку в комунікаціях. Учені наголошують, що мультимодальність стосується всіх способів комунікації, а не лише мови. У всіх комунікативних і репрезентативних завданнях задіяні і переплетені кілька режимів - текст, зображення, звук, кожен із яких відіграє вирішальну роль у створенні смислу. Вона відображує те, як люди використовують різні ресурси для створення сенсу, такі як жест, мова, погляд, письмо, зображення та рух, у різних комунікативних середовищах і між ними.

Сучасні комунікаційні платформи (соціальні мережі, месенджери, відеоплатформи) дають змогу користувачам передавати повідомлення в різних форматах. Наприклад, в одному пості можна комбінувати текст, фото, відео, анімації та навіть емодзі, щоб зробити комунікацію більш багатозначною та насиченою.

Мультиmodalність впливає на те, як люди сприймають і обробляють інформацію. Зображення, відео або звук можуть підсилювати або змінювати сенс тексту. Візуальні елементи допомагають швидше зрозуміти суть повідомлення, а аудіо — краще передати емоційний аспект.

За інформаційного перевантаження мультиmodalність допомагає виділити повідомлення на тлі інших. Наприклад, відеоконтент привертає більше уваги, ніж текстовий, а інтерактивні елементи, такі як GIF-ки або реакції, підвищують залученість користувачів.

Мультиmodalність дає змогу створювати контент, легко адаптований під різні групи споживачів. Наприклад, відео з субтитрами або інфографіки роблять інформацію доступною для людей із різними рівнями володіння мовою, а також користувачів з особливими потребами (слухові або зорові порушення).

Мультиmodalна комунікація дає більше можливостей для інтерактивності. Наприклад, відео на YouTube супроводжені коментарями, реакціями та можливістю поділитися, що створює постійний діалог між автором і аудиторією. У соціальних мережах користувачі також не тільки отримують інформацію, але й активно беруть участь у її створенні.

Хоча мультиmodalність робить комунікацію більш насиченою, вона може призвести до складностей у сприйнятті. Не всі користувачі однаково сприймають різні форми інформації. Також є ризик втрати сенсу через надмірну кількість елементів або неузгодженість між різними форматами (наприклад, коли зображення і текст суперечать один одному).

Мультиmodalна комунікація має значний вплив на культуру спілкування в соціальних мережах. Вона доповнює текст зображеннями, GIF-ками, відео та емодзі, що додають емоційності та багатозначності до повідомлення. Наприклад, текстове повідомлення «*I'm so happy today!*», мультиmodalне повідомлення «*I'm so happy today!* 😊🎉». Додавання емодзі робить повідомлення більш емоційним, адже вони можуть передати настрій більш точно, ніж самі слова.

GIF і мему часто використовують як комунікативні інструменти для передавання емоцій, ідей або навіть сарказму, що значно змінює культуру спілкування. Так, замість відповіді на запитання «*How's your day?*» людина може надіслати GIF з популярного шоу, де персонаж виглядає виснаженим або радісним, залежно від ситуації. Такий мультиmodalний елемент передає більше інформації, ніж простий текстовий варіант «*It was tough*» або «*It was great*».

Меми стали не лише інструментом для гумору, але й способом ідентифікації з певною групою або культурою в соціальних мережах. Вони часто спираються на спільне розуміння контексту, де зображення або фраза передають складні концепції чи емоції. Мем на зразок «*This is fine*» (зображення пса, який сидить у палаючому будинку) стали інструментом для висловлення стресу або байдужості до складних ситуацій. Хоча ці слова можуть бути важкими для передавання через текст, мем миттєво пояснює почуття, використовуючи візуальний і текстовий контексти.

Мультимодальність змінює культуру мовної економії. Люди можуть використовувати зображення або емодзі замість повних речень.

Замість відповіді «*I'm so tired, I don't want to go to work today*» людина може надіслати просто емодзі 😞 чи зображення з мемом, що показує втомленого персонажа. Це вкорочує повідомлення, але не втрачає його смислового навантаження.

Мультимодальна комунікація дає змогу долати мовні бар'єри, оскільки емодзі та меми мають універсальну інтерпретацію, що сприяє спілкуванню людей із різними культурами і мовами на спільних платформах без глибокого знання мови один одного. Людина, яка не володіє англійською мовою, може надіслати смайлик 😊 або мем, і це буде зрозумілим для будь-якої аудиторії, незалежно від мови.

Мультимодальна комунікація не лише збагачує англomовну культуру спілкування в соціальних мережах, але й змінює спосіб, у який люди виражають свої думки та емоції. Вона дає змогу передавати інформацію швидше, багатшаровіше та більш емоційно насичено, використовуючи поєднання різних комунікативних засобів — тексту, зображень, аудіо та відео.

Список використаних джерел

1. Kress Gunter R. *Multimodality A social semiotic approach to contemporary communication*. Routledge, London, 2010. 212 p.
2. Theo van Leeuwen *Introducing Social Semiotics*. Routledge, London and New York, 2005. 301 p.

Наукове видання

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО,
КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

25 жовтня 2024 р.

Відповідальність за редагування та достовірність інформації несуть автори робіт.

Відповідальний за випуск Толстов І. В.

Підписано до друку 25.10.2024 р.
Умовн. друк. арк. 13,5. Тираж . Замовлення № .

Художнє оформлення Л.І. Мачулін

Свідоцтво про держреєстрацію: сер. ХК №125 від 24.11.2004

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейсбаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.